

EVROPSKI PARLAMENT

2014 - 2019

Odbor za okolje, javno zdravje in varnost hrane

2014/2238(INI)

7.5.2015

MNENJE

Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane

za Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve

o pobudi za zeleno zaposlovanje: izkoriščanje potenciala zelenega gospodarstva za ustvarjanje novih delovnih mest
(2014/2238(INI))

Pripravljalnica mnenja: Eleonora Evi

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za okolje, javno zdravje in varnost hrane poziva Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. ponavlja, da se je treba preusmeriti v nizkoogljično gospodarstvo; poudarja, da lahko bolj zelena gospodarstva pripomorejo k dolgoročni, trajnostni in vključujoči rasti;
2. poudarja, da sta dve tretjini storitev, ki jih zagotavlja narava, vključno z rodovitno zemljo, čisto vodo in zrakom, v upadu, globalno segrevanje in izgubljanje biotske raznovrstnosti pa se bližata meji, ko ne bo več mogoče preprečiti nepopravljive škode za našo družbo in naravno okolje;
3. poudarja, da je stalna gospodarska rast mogoča le, če se upoštevajo omejitve okolja; glede na to poudarja, da lahko zeleno in krožno gospodarstvo pomeni rešitev tako za okolje kot za gospodarstvo in družbo na splošno;
4. poudarja, da je potreben celovit pristop politike, če se želimo odzvati na te izzive, vzpostaviti trajnostna evropska gospodarstva, ki bodo odporna na krize, ter dodobra izkoristiti potencial za ustvarjanje delovnih mest, ki ga ima prehod na zeleno gospodarstvo; poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo ambiciozne in celostne regulativne, fiskalne in finančne okvire, s katerimi bodo zagotovile trajnostne naložbe in spodbudile trajnostne inovacije, kar bo sprostito potencial za zaposlovanje, ki ga ima prehod na zeleno gospodarstvo;
5. poudarja, da sta popolno izvajanje okoljske zakonodaje ter izboljšanje okoljskega povezovanja in skladnosti v različnih sektorskih politikah v EU odločilnega pomena za popolno sprostitve potenciala, ki ga ima zeleno gospodarstvo, torej za ustvarjanje zelenih delovnih mest;
6. ugotavlja, da je Evropska agencija za okolje v svojem poročilu za leto 2015 poudarila, da s sedanjimi ukrepi ne bo mogoče doseči ciljev v zvezi z ohranjanjem biotske raznovrstnosti, zmanjševanjem rabe fosilnih goriv ter bojem proti podnebnim spremembam in preprečevanjem njihovega vpliva na zdravje ljudi in kakovost okolja;
7. poudarja, da prehod na trajnostno družbo in gospodarstvo s trajnostnimi vzorci potrošnje in proizvodnje odpira potencial za ustvarjanje novih zelenih delovnih mest in preoblikovanje sedanjih delovnih mest v zelena v skoraj vseh sektorjih in v vsej vrednostni verigi – od raziskav do proizvodnje, distribucije in izvajanja storitev –, pa tudi v novih zelenih visokotehnoloških sektorjih, kot so obnovljivi viri energije, in v tradicionalnih panogah, kot so proizvodnja, gradbeništvo, kmetijstvo in ribištvo, ter storitvenih sektorjih, kot so turizem, gostinstvo, promet in izobraževanje; poudarja, da ta potencial za ustvarjanje delovnih mest velja tako za visoko- kot nizkokvalificirano delovno silo;
8. se zaveda, da bo prehod na zeleno gospodarstvo na splošno pozitivno vplival na zaposlovanje, saj so trajnostne gospodarske dejavnosti, na primer varčevanje z energijo in ekološko kmetovanje, delovno bolj intenzivne kot dejavnosti, ki jih nadomeščajo;

9. ugotavlja, da ima prehod na zeleno gospodarstvo znaten potencial za ustvarjanje lokalnih delovnih mest, ki jih ne bo mogoče preseliti, med drugim tudi v sektorjih, ki jih je prizadela gospodarska kriza, na primer na področju energetske učinkovitosti v gradbeništvu;
10. je seznanjen, da se je sektor zelenega blaga in storitev po podatkih Evropske agencije za okolje med letoma 2000 in 2011 povečal za več kot 50 % ter ustvaril več kot 1,3 milijona delovnih mest, kar je izboljšalo izvozno bilanco in gospodarsko konkurenčnost EU;
11. opozarja, da smejo države članice pri izvajanju okolju prijaznih politik odstopati od pravil o državni pomoči;
12. poziva države članice in zasebni sektor, naj uporabljajo instrumente, kot so okoljsko primerna zasnova, znak za okolje, sistem EMAS in zelena javna naročila, ter tako podpirajo zeleno gospodarstvo in prispevajo k ustvarjanju zelenih delovnih mest; poziva Komisijo, naj zagotovi smernice, ki bodo v pomoč pri ustvarjanju ugodnih tržnih razmer za popolno privzetje teh prostovoljnih instrumentov;
13. poziva države članice, naj več pozornosti namenijo izvajanju sistemov za ravnanje z okoljem in okoljsko presojo na podlagi evropskega standarda (ISO 14000);
14. opozarja, da ima krožno gospodarstvo velik potencial za zaposlovanje; poudarja, da bi lahko z učinkovitejšo rabo virov v Evropi ustvarili 1,4–2,8 milijona delovnih mest, s prehodom na gospodarstvo, ki bo temeljilo na trajnosti in popravljivosti proizvodov, pa bi bilo mogoče v sektorju vzdrževanja, popravil, posodobitve in ponovne uporabe ustvariti delovna mesta v vsem življenjskem krog proizvodov; poudarja, da bi lahko s preprečevanjem nastajanja odpadkov, okoljsko primerno zasnovano izdelkov, ponovno uporabo in podobnimi ukrepi v podjetjih v EU prihranili 600 milijard EUR neto, kar je 8 % letnega prometa, obenem pa bi skupne letne emisije toplogrednih plinov zmanjšali za 2–4 %;
15. poudarja, da bi lahko z izvajanjem veljavne zakonodaje o preprečevanju nastajanja odpadkov in ravnanju z njimi ustvarili več kot 400 000 zelenih delovnih mest; želi spomniti, da bi bili lahko z revizijo direktive o odpadkih ustvarili dodatnih 180 000 zelenih delovnih mest, pa je Komisija predlog žal umaknila; poudarja, da bi bilo mogoče z izvajanjem ukrepov za energetske učinkovitost in varčevanje z energijo ustvariti do 2 milijona delovnih mest, v sektorju obnovljivih virov energije pa dodatne 3 milijone;
16. poziva Komisijo, naj izpolni svojo zavezo, da bo do konca leta 2015 posredovala nov predlog za revizijo zakonodaje o odpadkih po celostnem pristopu, tako da: bo obravnavan ves življenjski krog proizvodov, tudi preprečevanje nastajanja odpadkov; bodo določeni cilji EU glede energetske učinkovitosti, s katerimi se bo omejila potrošnja virov in energije, in ustrezen vodilni kazalnik ter se bo spodbujala okoljsko primerna zasnova proizvodov za lažjo ponovno uporabo in recikliranje, pri čemer se bo upošteval ves življenjski krog proizvodov, da bi zagotovili trajnostno ravnanje s surovinami; poudarja, da je treba ohraniti vsaj toliko ambiciozne cilje, kot so v umaknjenem predlogu; poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo trg za sekundarne surovine

po recikliranju;

17. ugotavlja, da je od ekosistemov in biotske raznovrstnosti neposredno odvisnih več kot 14 milijonov delovnih mest v Evropi, med drugim v gozdarstvu, kmetijstvu in ribištvu; poudarja, da bi ozelenitev teh sektorjev povečala število zaposlenih in izboljšala odpornost sektorjev, s tem pa spodbudila trajnostno zaposlovanje; ugotavlja, da naložbe v zeleno infrastrukturo zagotavljajo številne socialne, gospodarske in okoljske koristi, vključno z ustvarjanjem delovnih mest;
18. poziva države članice, naj razvijejo programe, ki bodo varovali in ohranjali okolje, naj preprečujejo in popravljajo hidrogeološko nestabilnost, razvijejo zeleno infrastrukturo ter v procesu odločanja popolnoma upoštevajo vrednost naravnega kapitala in ekosistemskih storitev; poudarja, da je treba podpirati trajnostni razvoj na lokalni in regionalni ravni, saj je to pomemben dejavnik zelenega zaposlovanja;
19. se zaveda, da ima povezovanje trajnostne kmetijske proizvodnje s spremljanjem in varstvom biotske raznovrstnosti na kmetijah – posledično pa tudi pametno označevanje kmetijskih proizvodov glede njihovega vpliva na okolje, s čimer naj bi spodbudili povpraševanje potrošnikov po proizvodih, ki podpirajo biotsko raznovrstnost – velik potencial za zeleno zaposlovanje na podeželskih območjih EU;
20. ugotavlja, da ima trajnostno gospodarjenje z gozdovi resničen potencial za ustvarjanje delovnih mest, saj dejavno prispeva k blaženju podnebnih sprememb in varstvu biotske raznovrstnosti;
21. poziva Komisijo in države članice, naj postopoma odpravijo vse okolju posredno in neposredno škodljive subvencije, pa ne samo za fosilna goriva; poziva Komisijo, naj razvije modele za izvajanje v državah članicah, da bi namesto dela obdavčili onesnaževanje okolja, pri tem pa upošteva vpliv blaga in storitev na okolje po načelu onesnaževalec plača; poziva Komisijo, naj za vsako posamezno državo izda priporočila, ki bodo prispevala k spodbujanju zelenih zaposlitev in zmanjševanju okoljskega odtisa; poleg tega poziva Komisijo, naj proaktivno vključi okoljska in podnebna vprašanja v evropski semester in tako podpre ustvarjanje zelenih delovnih mest;
22. spodbuja države članice, naj uvedejo namenske subvencije in/ali davčne oprostitve za zagonska podjetja, ki proizvajajo blago in storitve z visoko okoljsko dodano vrednostjo, na primer skupno zmanjšano vsebnost ogljika;
23. poudarja, da sveženj ukrepov za podnebne spremembe in obnovljive vire energije do leta 2030 nudi priložnosti za ustvarjanje delovnih mest, okoljska zakonodaja pa bo imela pomembno vlogo pri doseganju dolgoročnih okoljskih ciljev EU ter ustvarjanju delovnih mest in zelene rasti;
24. poudarja, da bi morale biti politike dolgoročne ter vsebovati ambiciozne in zavezujoče cilje glede učinkovite rabe virov, zmanjševanja emisij toplogrednih plinov, obnovljivih virov energije in varčevanja z energijo, zajemati pa bi morale tudi kazalnike za merjenje napredka pri uresničevanju teh ciljev; poudarja, da bi morale biti politike usmerjene v čim večje zmanjševanje zunanjih okoljskih in družbenih stroškov ter da bi morali določiti ustrezno ceno za emisije toplogrednih plinov;

25. poudarja, da morajo države članice svoje gospodarstvo pripraviti na nizkoogljično ter z viri gospodarno in energetske učinkovito prihodnost, pri čemer je treba upoštevati morebitno tveganje selitve delovnih mest in virov CO₂ zaradi učinka podnebnih politik;
26. poziva Komisijo, naj čim prej pripravi predlog o reformi sistema EU za trgovanje z emisijami in pri tem upošteva, da je treba zaščititi panoge, v katerih obstaja velika nevarnost selitve virov CO₂;
27. poziva države članice, naj del prejemkov z dražbe pravic do emisij toplogrednih plinov vložijo v pripravo politik za pomoč pri prilagajanju na podnebne spremembe ter pri varstvu biotske raznovrstnosti in občutljivih habitatov, na ta način pa ustvarjajo zelena delovna mesta;
28. poziva Komisijo, naj pri izvajanju energetske unije obravnava tudi ustvarjanje zelenih delovnih mest;
29. poziva EU in države članice, naj določijo obvezujoče cilje v zvezi z varčevanjem z energijo in energetske učinkovitostjo ter kot instrument za lažje doseganje ciljev v zvezi z varčevanjem z energijo uvede sistem belih certifikatov; poziva države članice k popolnemu izvajanju in izvrševanju direktive o energetske učinkovitosti ter k nadaljnji zavezanosti za izpolnitev ciljev glede energetske učinkovitosti do leta 2030;
30. poziva države članice, naj razvijejo in izvajajo ambiciozne načrte za posodobitev stavb, da se izboljša njihova energetska učinkovitost, s tem pa pomagajo k oživitvi gradbeništva, ki je med nedavno gospodarsko krizo utrpelo veliko škode, ter pripomorejo k uresničitvi cilja EU, da bi imele vse nove stavbe skoraj ničelno porabo energije; glede na to poziva države članice, naj razvijejo mehanizme financiranja, s katerimi bi spodbudile naložbe v energetske učinkovitost; poziva Komisijo, naj čim prej predstavi svojo pobudo o pametnem financiranju za pametne stavbe;
31. poziva države članice, naj učinkoviteje uporabljajo evropske strukturne in investicijske sklade, na primer da bi financirale obnovljive sklade z ugodno obrestno mero za spodbujanje naložb v obnovljive vire energije, varčevanje z energijo in energetske učinkovitost, gospodarjenje z vodo in ravnanje z odpadki, zeleno infrastrukturo, pa tudi inovativne programe razvoja in inovativne nove tehnologije;
32. poziva države članice, naj dodobra izkoristijo vse različne evropske sklade ter finančne instrumente, ki so na voljo – na primer evropske strukturne in investicijske sklade – se oprejo na sinergije med njimi ter razvijejo potencial za ustvarjanje zelenih delovnih mest; poziva Komisijo in države članice, na prvo mesto postavijo financiranje mikro, malih in srednjih podjetij z naložbami iz Evropskega sklada za strateške naložbe, ki podpirajo razvoj krožnega in zelenega gospodarstva ter ustvarjanje zelenih in trajnostnih delovnih mest; poziva Komisijo in države članice, naj povolilni pregled večletnega finančnega okvira leta 2016 izkoristijo za spodbujanje prehoda na zeleno gospodarstvo;
33. poudarja, da imajo pri prehodu na zeleno gospodarstvo, s tem pa tudi pri ustvarjanju zelenih delovnih mest, odločilno vlogo mala in srednja podjetja; podpira cilje iz zelenega akcijskega načrta za mala in srednja podjetja in s tem povezane ukrepe za učinkovitejšo rabo virov, podporo zelenemu podjetništvu, izkoriščanje priložnosti za

bolj zelene vrednostne verige ter lažjanje dostopa na trg za zelena mala in srednja podjetja;

34. se zaveda, da bi lahko z Evropskim skladom za strateške naložbe pomagali mikro, malim in srednjim podjetjem pri udeležbi v dejavnostih, ki vključujejo številne okoljske in socialne inovacije;
35. ugotavlja, da je iz podatkov Eurobarometer o zelenih dejavnostih v malih in srednjih podjetjih razvidno, da so se varčevanje z energijo, zmanjševanje količine odpadkov in omejevanje uporabe surovin izkazali za ekonomsko ugodne ukrepe;
36. poziva Komisijo, naj spodbuja nove poslovne modele, kot so zadruga, in jih podpre pri prizadevanjih, da bi povečale učinkovitost proizvodnih in distribucijskih procesov, sprejemale inovativne rešitve in s tem zmanjšale porabo virov ter nudile bolj trajnostne proizvode in storitve;
37. poziva Komisijo in države članice, naj oblikujejo podatkovne zbirke o ponudbi izobraževalnih tečajev za razvoj zelenih znanj in spretnosti pri delavcih, in o delovnih mestih ter si izmenjujejo najboljšo prakso za zeleno zaposlovanje, da bi povečale priložnosti za mlade, zlasti na območjih, kjer je prehod na trajnostno gospodarstvo še posebej problematičen; poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo ustrezne kampanje obveščanja o zelenem zaposlovanju;
38. poziva Komisijo, naj postavi okvir za izvajanje zgoraj navedenih ukrepov, s tem pa poskrbi za skladno ustvarjanje zelenih delovnih mest v EU.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	6.5.2015
Izid končnega glasovanja	+: 61 -: 7 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Marco Affronte, Margrete Auken, Pilar Ayuso, Zoltán Balczó, Catherine Bearder, Ivo Belet, Biljana Borzan, Lynn Boylan, Cristian-Silviu Buşoi, Nessa Childers, Birgit Collin-Langen, Mireille D'Ornano, Miriam Dalli, Angélique Delahaye, Jørn Dohrmann, Ian Duncan, Stefan Eck, Bas Eickhout, Eleonora Evi, José Inácio Faria, Karl-Heinz Florenz, Francesc Gambús, Iratxe García Pérez, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Jens Gieseke, Sylvie Goddyn, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Jytte Guteland, György Hölvényi, Anneli Jäätteenmäki, Jean-François Jalkh, Josu Juaristi Abaunz, Karin Kadenbach, Kateřina Konečná, Giovanni La Via, Peter Liese, Norbert Lins, Valentinas Mazuronis, Susanne Melior, Miroslav Mikolášik, Massimo Paolucci, Gilles Pargneaux, Piernicola Pedicini, Pavel Poc, Marcus Pretzell, Frédérique Ries, Michèle Rivasi, Daciana Octavia Sârbu, Annie Schreijer-Pierik, Davor Škrlec, Dubravka Šuica, Tibor Szanyi, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Damiano Zoffoli
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Renata Briano, Nicola Caputo, Mark Demesmaeker, Jan Huitema, Merja Kyllönen, James Nicholson, Aldo Patriciello, Marijana Petir, Gabriele Preuß, Bart Staes
Namestniki (člen 200(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Arne Gericke, Catherine Stihler